

Άγγελος Σικελιανός, Μήτηρ Θεού, στο *Λυρικός Βίος* 'Δ, επιμ. Γ. Π. Σαββίδης, Αθήνα 1967, 9–41.

Μήτηρ Θεού

I

«Χνούδια και πούπουλα, μικρά φτερά, ξυλάκια, φύλλα,
όσα σωρεύει το πουλί στου δάσου τη μαυρίλα.

και πηγαινόρχεται αστραπή, στη γη ν' αδράξει κάτου
μια λαμπερή αλογότριχα, λίγο μαλλί προβάτου!

Α, τούτ' η ζέστα είναι βαθιά· δε μοιάζει, λες, εκείνη
που μέσα στου ήλιου την πηγή σαν κύκνοι πλένε οι κρίνοι!

Αυτή είναι ρόδο πόγινε και π' όλο μεγαλώνει
σε μεταξένιο κέντημα, καιρούς, με το βελόνι·

κάθε γωνιά του, ανασκωτή μ' ολάκερο νυχτέρι,
όλο χρυσό, που πια δεν είναι ρόδον, είναι αστέρι' 10

που πια είναι τ' άστρο τ' ορθρινό κι ο λύχνος στο σκοτάδι
και το καντήλι της Κυράς, πάντα γιομάτο λάδι,

που μες στη σκιά, κρεμάμενον από την περιστέρα,
τη νύχτα ανοίγει και μπουμπούκι σφίγγει την ημέρα!

Πούπουλα, χνούδια, ό,τι στη γην ανάλαφρο έχει μείνει,
να μου φωλιάσει φτάνει των αισθήσεων το καμίνι,

όσο δε φτάνει να μου ανάψει πόθο το λιοπύρι
κι όσο δεν καίει τα κόκαλα το χωνευτήρι...

Εδώ είναι τ' άνθος το μικρό μπρος στον κλειστό πυλώνα,
και το νερό του πηγαδιού που χλιαίνει το χειμώνα. 20

[...]

II

Άγγελε, στο κατώφλι σου, την ώρα που δε θάρρεις,
άνεμος φύσαγε γλυκός πολύ, ψυχοπονιάρης.

Την ώρα που στο τρίστρατον η πόρνη περιμένει,
μ' άνανθη τέλεια την ψυχή, βαμμένη, στολισμένη,

άνεμος φύσαγε γλυκός, από μακρά φτασμένος,
με τη γαλήνιαν ευωδιά των κάμπων φορτωμένος.

[...]

Γιάννης Ρίτσος, **Επιτάφιος**, Αθήνα 2006, 8 a 26

Γιάννης Ρίτσος

Επιτάφιος

(Θεσσαλονίκη, Μάης του 1936. Μιά μάνα, καταμεσίς του δρόμου, μοιρολογάει το σκοτομένο παιδί της. Γύρω της καί πάνω της, βουίζουν καί σπάζουν τά κύματα των διαδηλωτών -των απεργών καπνεργατών. Εκείνη συνεχίζει το θρήνο της):

I.

Γέ μου, σπλάχνο των σπλάχνων μου, καρδούλα της καρδιάς μου,
πουλάκι της φτωχιάς αυλής, ανθέ της ερημιάς μου,

πως κλείσαν τα ματάκια σου και δε θωρείς που κλαίω
και δε σαλεύεις, δε γρικός τα που πικρά σου λέω;

Γόκα μου, εσύ που γιάτρευες κάθε παράπονό μου,
Που μάντευες τι πέρναγα κάτου απ' το τσίνορό μου,

τώρα δε με παρηγοράς και δε μου βγάζεις άχνα
και δε μαντεύεις τις πληγές που τρώνε μου τα σπλάχνα;

Πουλί μου, εσύ που μούφερνες νεράκι στην παλάμη
πως δε θωρείς που δέρνουμαι και τρέμω σαν καλάμι;

[...]

XX.

[...]

Κι' ως τόθελες (ως τόλεγεσ τα βράδουα με το λύχνο)
ασκώνω το σκεβρό κορμί και τη γροθιά μου δείχνω.

Κι αντίς τ' άφταιγα στήθια να γδέρνω, δεσ, βαδίζω
και πίσω από τα δάκρυα μου τον ήλιο αντικρίζω.

Γιε μου, στ' αδέλφια σου τραβώ και σμίγω την οργή μου,
σου πήρα το ντουφέκι σου, κοιμήσου, εσύ, πουλί μου.»